

ДЕСЯТКИ ЛЮДИЙ ПОГИБЛИ В БУРІ
В КАЛІФОРНІЇ

ЦІЛІ МІСТА ЗАЛІТАЛИ ВІЛНІВМИ.

САН-ФРАНЦИСКО, 16. лютого. — Здається, як давно людська пам'ять ситає про побережжя Тихого океану, не було тут ще такої бурі, як отесє случилася тепер. В цілій південній частині Каліфорнії дош падав через шквдх днів так уливний, що знаток погоди рахують сей опад на 17 ліній.

Наслідки сей залив бури страшні. Води рік піднялися високо в гору. Долини позалинали. Деякі міста просто влітали полами. Цілі оселі людські стоять під водою. Тисячі фермерів мусіли відкати з долів на гори. В нічних околицях случилися немисльовні обриви. Залізничний рух з богами місяць зрівняли.

Не обійшлося й без жертв у людях. В торгах сігнуса лавина побила десятеро людей. На долах число жертв рахують на кількадесят осіб. Досі урядово стверджено імена 24 погиблих людей.

Найбільше потерпіли міста Сан-Дієго, Ескондідо, Сан-Педро, Гвінтіер, Лос-Анджелес і Санта-Моніка.

УРЯД БЕЗРАДНИЙ ШОДО ДАЛЬШИХ КРОКІВ ДО КОНФЕРЕНЦІЇ

ВАШИНГТОН, 16. лютого. — Федеральний уряд прийшов уже до переконання, що Франція за ніяку ціну не возьме участі в міжнародній конференції для зменшення зброювання. Що далі йому робити, уряд не знає. На всякий случай уряд рішився підкопати на відповідь Япуну й Англії. Припускає, що як ці держави відповіли прихильно на американську пропозицію, то Заучені Держави будуть пробувати скласти якусь конференцію з тих держав, що згодні.

УРЯД ПРЕДКЛАДАЄ КОНГРЕСОВІ ФАКТИ ПРО НАФТУ В МЕКСИКУ.

ВАШИНГТОН, 16. лютого. — На догадане конгресу секретар стейту предлаєжє ним відомі йому факти про американські претензії до нафтових теренів у Мексику. З предлаєжєних фактів виходить, що в Мексику оперує коло 34 американських корпорацій та підприємств. З них 4 згодилися на нові мексиканські нафтові закони, а 50 обстоєно при своїх правах, випливаючих зі старих законів.

Сі останній добувають 70 процентів нафти, добуваної в Мексику.

БАНКІРИ МАЛИ ПІДПЛАЧУВАТИ КОНГРЕСМЕНІВ. ВАШИНГТОН, 16. лютого. — Сенат постановив німні прийняти закон, дозволяючий банкам закладати фідлі.

За сим законом побиваєтьє так званий банківський блок, який і зробив угоду з фармерським блоком, щоб кождому блокувці ухвалити дорогі йому закон.

Рівночасно з тим сенат постановив на догадане сенатора Глеса розвести сілство над тим, скільки правди є в тому, що банкіри удержували в конгресі біро плутокства, зване звичайно „лабі“. Глас говорить, що се біро мало видати на переденіе закону про фідлі сто тисяч доларів.

СУДДЯ КРИТИКУЄ ЖОРСТОКИЙ ЗАКОН.

НЮ-ЙОРК, 16. лютого. — На зборох організації Нешенал Проєбшн Ассосіешн виступав суддя Мек з влічатом про стейтний закон Бомеса, котрий накладає жорстокі карі на шпайонів та розбишак. Суддя критикував закон як несправедливий. Він показував, що не всі злочинні розбишакі.

СТЕЙТ ПОСТАНОВИВ НЕ СТАВИТИ ДІТИНИ НА СУД ЗА ВБИЙСТВО.

НЮ-ЙОРК, 16. лютого. — По догвіг загальнодержавна прокуратура постановила не ставити Михайла Помирковського, 11-літнього хлопчинку, що обвинувачено в вбивстві Майка Гола, на суд за вбивство першого сестри. Його поставляє перед дітями суд за просте дітине неслухання заохвалю.

Батько дитини, який досі хлопцем дуже мало займався, наняв уже адвоката для його оборони. Батько говорить, що хлопчинка захищувавє дома досить добре та що се неправда, бушито батько побоями, вигнав хлопця з дому.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ УМОВ ПРАЦІ В УГЛЕВІМ ПРОМИСЛІ БЕЗ ВИСІДУ.

МІЯМІ, Флориди, 16. лютого. — Третій день нарад конференції представників власників копалень м'ягкого вугля та представників робітників снх копаель знова не приніс ніякого позитивного результату.

Кждя партія дала стоїть на своїх становищах, не поступаючи з нього ні на один крок, так що се легко може довести до зрівняня переговорів. Оскільким звідатком краших успіхів є те, що обі сторони постановили відклати догаданя свої до розгадіння спеціальну субкомітетову, який мав би і розгаднувати та попоробувати найти якусь середню дорогу між ними.

АМЕРИКА ВИСІЛАЄ ЗНОВА ЛІТАКИ І МОРЯКІВ ДО НІКАРАГВИ.

ВАШИНГТОН, 16. лютого. — Американський уряд дав, німні приказ 90 людям і 10 офіцерам з корпусу маринарів вилітати сєчас в дорогу до Нікарагви. З ним виліт віділа літаків, зоружєних в машинної кріс та 25-фунтові бомби.

ДОЛЯ ТИХ, ШО ПЕРЕКРАДАЮТЬСЯ.

В Глостер, Н. Дж., чекають на свою депортацію до Польщі 18 імїгрантів, що хотіли незаконно дістатися до Америки і через те мало що не жили смерті з голоду. Сі імїгранти вилітали на Кубу, а звідтам забрав їх якийсь корабель ніби для перевезу до Заучених Держав. На кораблі відібрано від них гроші і однина, а відтак скинуло їх на однім з острівців комо Флориди, де відтак найдено їх майже заморених на смерть голодом.

ПРОДУКЦІЯ ГАЗЕТНОГО ПАПЕРУ В КАНАДІ АМЕРИКИ І МЕКСИКИ.

У річний звістє союзу канадських фабриканти газетного паперу сказано, що в 1926 році Канада стояла на першій місці у продукції паперу, та що Заучені Держави були найбільшим консументом цього продукту.

На загальну продукцію в цілій Північній Америці в кількості 3,768,000 тонн паперу, Канада дала 1,882,000 тонн, тобто 24 процент більше як в 1925 році і 1,955,000 тонн більше як Заучені Держави. В Заучених Державих вироблено минулого року 1,687,000 тонн паперу, або 10 процент більше як в 1925 р.

Продукції газетного паперу в Мексику становила в 1926 р. 13,000 тонн і була о 6 процентів більшою як попереднього року.

Імпорт європейського газетного паперу почався був в 1920 році і дійшов до 200,000 тонн в 1923 р.; з того часу постійно зменшає.

Тираж часописів в англійській мові в Заучених Державих виносить тепер 36,000,000 примірників буденних видань, а поперех 24,000,000 примірників недільних видань. На протязі року тираж буденних газет зріс близько о 7 процент, а тираж недільних газет о 5 процент.

СОВІТИ ЗАСУДИЛИ ДВА МІЛІОНИ ЛЮДЕЙ НА СМЕРТЬ.

Совітське правительство до половини 1924 року видало 1,776,586 засудів смерті. Це викликало в Європі велике негодовання і згіршення. Діятого совітське правительство і зменшило засудів смерті і не радо оголошувало виказі вбитих. Помімо того світ довідався на основі достовірних жерел, що від половини 1924 р. до половини 1926 р. виконано знова 70,000 засудів смерті. Певно, що ні один тиран ні сапрат так жасово і невинно не бивав людей, як совітське правительство.

ДЕСЯТЬ ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ ХОЧУТЬ ПРАЦЮВАТИ В УРЯДІ.

Оттерійський (Канада) консервативний уряд одержав десять тисяч аплікацій на урядові посади, яких уряд ще не має, тай хто знає, чи буде коштами. На урядові становища згодилися найбільше політичних агентів, які працювали в часі останнього виборів за консервативного партією.

ЖИВІВ В АРГЕНТИНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ СЕРЕД ГАРНОЇ ПОГОДИ.

В полудневій частині Аргентини урожай є дуже обильний і якість пшениці є дуже добра, навіть у Пампа, де на початку листопада мороз ушкодив трохи збіжжє. Погода була дуже сприятлива для живів, і тепер уже везуть багато пшениці до морської пристані. Агенти-експортери купують багато пшениці, бо в Європі є велике запотребування на неї.

Європейські купці сподіваються дістати перші ладунки аргентинської пшениці на початку березня (марця). Не трохи пшениці сподіваються дістати європейські купці також з Австралії, в наслідок чого ціна аргентинської пшениці не є така висока, як звичайно буває.

ЖИВІ ПРО ЖИДІВСЬКУ КОЛЬОНІЗАЦІЮ НА УКРАЇНІ.

Історію про жидівську колонізацію на Радянській Україні розказав в неділю, 30. січня, на великим зібранні в Кінс Театрі (у Вінніпегу) др. Е. Ватенберг, який недавно вернув з довшої, бо дворянної подорожі по жидівських колоніях на Україні.

Кольонізаційна робота проводиться на велику скалу через посланих два роки, казав він. За той час поселило понад сто тисяч Жидів на Україні і Білорусі. Для них віділено за дором 348,648 десятин землі (одна десятина рівняється майже трем акрам). Ці кольонізації співчувають Жиди цілого світа, й американські Жиди перші пішли з фінансовою допомогою жидівським поселенцям, які закладають здорові основи під економічний добробут збідилого жидівського населення Світового Союзу.

Др. Ватенберг був першим американським делегатом на світовий конгрес для поширення жидівської кольонізації у Світовій Росії, який відбувся у Москві, в листопаді р. р. Він репрезентував „Юкор Голдінг Корпорацію“, заінкорпоруючи після завоювання полярського стейту в цілі зібрання фондів для фінансового кредиту і допомоги для жидівських кольоністів у Світовій Росії.

ГАРНА СТАТИСТИКА.

Місто Варшава видає рівно мільон золотих на ділення педукних вичинних закладів. 1,250 жінок перебівають роки через жіночий відділ шпиталю св. Улазара. Гарна сума, нема що й казати! Але й гігієнічний стан варшавської вулиці невинний! Мільон золотих! За ці гроші можна би половину з кандидат на легку професію вислати на чужинні стипендії!

В АНГЛІ БІЛЬШЕ РОЗВОДИВ ЯК ШЛЮБІВ.

Лондон, 16. лютого. — Після статистичних виказів, щооби зросли о п'ять, а розводи о шість разів за останню черкту століття; значить, що шлюбів є менше як розводів. До 1907 року за цілий рік не було стільки розводів, як тепер за три місяці.

МНОГОЧИСЛЕНСТВО МІЖ ІНДІЯНАМИ ЗНИКЛО.

Положення жінок між жєнщинами Індіанців т. зв. „Блек-фут“ поправалося дуже багато за останніх 30 літ. Про не розказував проповідник др. Джан Мекліш, який жив між Індіанцями кілька десятків літ. Він сказав також, що колись на знак смутку Індіанські дівчата відтінали собі пальці, або прокололи вади кожем ноги, а в ранні титрати колюрову глину. Тепер дівчата вже не роблять того. Таксамо женихи уже не купують і не продають, як це колись практикувалося через Індіанців. Колись один воєвничий міг мати аж всім жінок. Ще перед кількома роками один Індіанець у Форт Меклеод мав дві жінки, але тепер про двоженство між ними вже не чути.

МІНІСТРИ, ЗАКОНІ І ПОЛІЦІА.

Польська преса підкреслює з гордістю, що на варшавських вулицях поліція задержала міністра закордонних справ і міністра комунацій, які пішли в авті, не знавши нових правил ходження по вулиці; а міністри внутрішніх справ в одні з провінційальних міст за те, що їх авті з останіюльними рефекторами. Міністри горді були, що поліція так соромно виконують свою службу. Та чи варто бути гордим на те, що самі міністри не знають законів, або їх не виконують і двоїно поліція мусить їм їх пригадувати?

ТОРГУЮТЬ УСІМ, ЧИМ МОЖНА.

На копалях Домброви найдено недавно кістка мамута. Влада у Катоніцх пошуків видала такую ціпнову заповідь, та зяки видала розпорядок, що зробити з таким почесним предком земної фауни, мамут опинився в однім париському музею. Тепер польський посол буде інтерв'ювати в Парижі, щоб Франція звернула цей музейний зразок дипломатичним шляхом і виявила, хто продав їй цей кістяк. Невже-ж і мамути у Польщі мало?

СЕЛЯНЕ БЮТЬСЯ ЗА МОНАРХІЮ.

До оружної боротьби між селянами-революціонерами і селянами-комуністами прийшло 4-го лютого під Варшавою. Кіпша польської мусулі кілька разів вдарив в закурчених Мазури, поки вліпів їх розгнітані. Селяно-монархісти кажуть, що комуністи розбили їх вчє і се було причиною біжків. Кількох учасників біжків є поважно покаралєні; многих арештовано.

ОРКАН НА КАВКАЗІ.

З Москви доносить п'яті лютого 5. січня с. р., що в околицях Кавказу шалів страшний оркан, який потягнув за собою смерть багатьох осіб і поробиба величезні матеріальні шкоди. Згинуло кількадесят осіб, а багато осіб пропало без вєсті. Шкоди матеріальні стоять на мільйони доларів.

ВЕЛИКА ПОБІДА КАНТОНСЬКОЇ АРМІЇ

ШАНГАЙ, 16. лютого. — Реорганізація влістпуваючої кантонської армії не тревала доволі і була добре переведена, коли вона в так короткий час змогла зібрати нові сили і відіести того рода побіду, що загрожувє Гангйову, концентрайному осередку повстань армії. Кантонці загрожують рівнож і Шангаєви, який готове покласти під їх контроль і то в дуже скорому часі.

Получене між Гангйовом а Шангаєм переверне. В Шангає думують вже над тим, як боронитися перед інвазією кантонської армії.

ІТАЛІЯ ВІДКИДАЄ РІВНОЖ РОЗОРУЖНІЙ ПРОПОЗИЦІЮ ПРЕЗИДЕНТА КУЛІДЖА.

РИМ, 16. лютого. — З півурядового жерела подають, що Італія не погоджується з пропозицією през. Куліджа що до розоруження на морі. Рішучим чи до цього становища було поведене Франції, яка не хоче розоруження. Крім сего преса натикає, що Італія також розоруження взагалі в Італії за Муссоліні не є популярна.

ФРАНЦІЯ НАДАЄ ТОН РОЗОРУЖЕННЮ.

ЖЕНЕВА, 16. лютого. — Колиб пропозиція през. Куліджа прийшла під рішєнє лігатовочої розоружючої конференції, вонаби цілком певно провалилася. Так пишуть з Женєви. А висновок не тим, що Франція контролює велику більшість голосів, бо держить в своїх руках шлю купу малих держав, які вона приєднала для себе зручною дипломатією і конієсами. Кждя з тих малих держав може епентуально потребувати Франції і тому йде за нею. Через те й буде тижко вирішити кєстєво розоруження, бо Франція не огається стати на великі держави, а на малі і їх поперте. Англія не може зрєснє своїх кружальєв, доки Франція не обмежить числа субмарин. Франція потребує субмарин для панування над кольоніями, а Англія знова потребує кружальєв для охорони торгівлі з розкиненими по цілєм світі своїми домінями.

НЕ ЗНАЮТЬ САМІ, ЯК СТОІТЬ СПРАВА.

ЛОНДОН, 16. лютого. — Міністерство заграничних справ одержало від свого посла Омаєлі інформації в справі пертрактуату з Ченом, заграничним міністром кантонської уряду. З тих надісланих відомостей не знати, чи переговори з Ченом зрівні чи тільки перервані. Бу виходить, що Чен не відказується влістєво від переговорів.

Справа взаїмних відносин між Британією а кантонським урядом була предметом нарад в палаті пєрств. Партія Праші атакувала уряд за висилку військ до Шангаю.

ХІНІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПЕРЕД ЛІГОЮ НАШОЇ.

ЖЕНЕВА, 16. лютого. — Від імені хінської уряду в Лєгії хінської посол Чу-Чо-Тєн вніс до Секретаріату Ліги протест проти вилідування британських військ в Шангаю. Хіни домагаються інтервенції Ліги в справі усунення англійських військ з Китаю, а свою просьбу о інтервенцію опирають на § 10 статута Ліги.

НІМЦІ НЕ БУДУТЬ МОГЛИ ЗАПЛАТИТИ РЕПАРАЦІЇ В 1928 РОЦІ.

БЕРЛІН, 16. лютого. — Новий міністр фінансів Гайріх Кєлер вголосно своє експозє, з якого повиладо дуже песістичним духом. Він виказав, що це буде неможливым для Німєччини покрити свої зобов'язання з титулу репараций після плану Доса в 1928 і 1929 роках. Кждь Німєччина не одержить жєних нових великих ріжків золу і не піднесе продукції, нема можливості заплатити 3,300,000,000 марок, які припадають на 1928 р. Промова міністра була вслушана серед глибокої тишини. Кажуть, що вона буде початком великого року за зменшенням репараций.

ЩЕ ЇЇ ДАЛІ БОЯТЬСЯ НІМЦІВ.

ПАРИЖ, 16. лютого. — Мимо Локарно і всіх других догворів, між французько-німєцького зближення, страх Французів і Бєльгійців перед Німєцями не устав. Занепокоїло їх те, що Німєччина видає тепер три п'яті тих суми на армію, яку вилідало до війни на удержанє 800,000-ї армії. А тепер вона вносить, що Німєччина секретно мобілізується і підготовлює другу армію, про яку офіційно не пишеться. Бєльгійські знатокі та секретна служба поуюють, що Німєччина в силі на протязі кількох місяців змобілізувати кілька мільйонів втравуваного війська. Бєльгійський міністр заграничних справ Вандєрвєльде подав, що Бєльгії перед Німєччиною ще менше забезпечена, як в 1914 р. та що зявляється потрібним і konieczним побудувати нові укрєплення на німєцько-бєльгійській границі.

ПОЛЬЩА БЕРЄТЬСЯ НА СПОСІБ.

ВАРШАВА, 16. лютого. — Щоби вторгнути собі дорогу до Америки, а згладно до кишені американських банкірів і дістати стоміловою пошкучу, вилідала Польща злобувати американський сентимент. А саме подає, що зверне вєд втрати тим, що вилідало до Польщі гроші і втратив їх через неділений курс польської марки. Треба буде в той спосіб звернути кілька 5,000,000 доларів. Польща обієє їх звернути як лістєво нову позичку на \$100,000,000. Та на разі нема-таких, щоб давали ту позичку. Тому Польща висилає ще одну комісію, щоб вона шєрзє переконувала банкірів, щоб вони віддажались інвестувати свої капітали в Польщі.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

БУКВАР (Народна Школа) 30 ц.
ЧИТАНКА, друга 30 ц.
„SVOBODA“, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

